

Handel in suikerreferentie openbaar

De Nederlandse Bietenfederatie (NBF) en CSM Suiker hebben begin april een openbare marktplaats voor de handel in suikerreferentie op internet geopend. De animo voor het lopende teeltjaar is klein. „De drukste tijd komt in de herfst.”

Door: Eric de Lijster
Fotografie: Twan Wiermans

Op de digitale handelsbeurs van de Stichting Mercatus Betarum (SMB) is het nog rustig. Akkerbouwers die op de computer www.polsuikermarkt.nl intikken, zagen begin deze week dat er drie vragers en twee bieders van suikerreferentie zich hadden aangemeld. „Maar er staan er nog vijf in de wacht”, weet Jan Hazen, die het secretariaat van de stichting voert. „Vier vragers en één aanbieder. Maar zij moeten alle gegevens nog opsturen.” Het gaat hierbij onder meer over officiële documenten van het bietenareaal, de toewijzing of de meiltelling.

De Nederlandse Bietenfederatie (NBF) en CSM Suiker hebben SMB dit voorjaar opgericht. Met de handel in suikerreferentie op een openbare marktplaats willen zij de schaalvergroting in de bietenteelt bevorderen, nu door het nieuwe Europese suikerbeleid de bietenprijzen gaan dalen. Via de quotumbeurs op internet wil de SMB de uitwisseling van referentie zo toegankelijk mogelijk maken.

Telers kunnen direct met elkaar contact opnemen, waardoor de makelaardij of andere tussenhandel overbodig wordt gemaakt. Als de biedende en vragende partij onderling tot een akkoord zijn gekomen, wordt de overeenkomst door de stichting gecheckt. Is alles in orde, dan schrijft CSM Suiker het bietencontract en de referentie over na de kopende teler. De voltrokken transacties worden inclusief prijs en hoeveelheid referentie ook op de website geplaatst.

Dat de animo in de eerste weken klein is, is niet zo vreemd. De handel gaat over het bietencontract voor 2006. Niet alleen hebben de meeste akkerbouwers de suikerbieten al lang en breed gezaaid, maar ook het aanbod is gering. Veel akkerbouwers houden de referentie vast en telen zelf suikerbieten om aanspraak te maken op de toeslagrechten. „Wel hebben al 700 mensen de site bezocht”, zegt Hazen.

De enige aanbiedingen tot begin deze week betroffen twee partijen van 7.972 kilo en 10.463 kilo polsuiker. Bij elkaar goed voor minder dan twee hectare suikerbieten. De biedingen lopen via het bemiddelingsbureau van René Brooijmans uit het Brabantse Steenbergen. De twee akkerbouwers die via hem zaken hopen te doen, vragen 70 cent per kilo voor de referentie. „Een pittige prijs”, erkent Brooijmans. „Eerdere transacties hier in de buurt deden de afgelopen maanden tussen de 55 en 60 cent. In Zeeland is verhandeld voor rond de 65 cent. Maar goed, de partijen kunnen aantrekkelijk zijn voor telers die denken dat het bij hun bedrijf past of verwachten te veel C-suiker te produceren.”

Geen reactie

Brooijmans vindt het een goede zaak dat het aanbod aan referentie nu breed toegankelijk is, maar zegt dat kopers en verkopers voor de internetbeurs elkaar ook wel wisten te vinden. „Er is de laatste jaren al aardig wat verhandeld. Maar niet alleen kleinere telers bieden referentie aan. Ook grotere telers, bijvoorbeeld biologische, bieden referentie aan, omdat suikerbieten niet meer op hun bedrijf passen.” Tot de derde week van april was de animo echter nog niet hoog, merkt Brooijmans. „We hebben nog enkele reactie binnen.”

Op de website vragen drie akkerbouwers wel naar referentie. Maar zij zitten in Noord-Nederland in district 1 en 2. En niet in district 3, zoals Brooijmans. En enkel binnen de districten mag suikerreferentie worden verhandeld, is binnen het Hoofdproductschap Akkerbouw afgesproken. Deze voorwaarde is ingevoerd om de bietenteelt in bepaalde regio's niet verloren te laten gaan.

Volgens Wim Verhage, bestuurder van zowel de NBF als de SMB, staat het districtenstelsel voorsnog niet ter discussie. „Maar op den duur kan het wel eens zo zijn dat de districten

komen te vervallen en je landelijk in referentie kan handelen.”

Akkerbouwer Jan Jurrius uit Blijham was op 7 april de eerste die naar suikerreferentie vroeg op internetbeurs. Hij wil graag 50.000 kilo polsuiker en heeft hier 50 cent per kg voor over. Enkele dagen later kreeg hij gezelschap van twee telers uit respectievelijk Biddinghuizen en Oude Pekela, die 20.000 kilo en 25.000 kilo polsuiker erbij willen. Zij hebben hier 75 cent en 50 cent per kilo voor over.

Jurrius had in de derde week van april echter nog geen enkele reactie ontvangen. „Ik heb nog een mooi stuk land voor de suikerbieten liggen, vandaar mijn vraag naar referentie”, reageert de Groninger akkerbouwer. „Helaas is de handel er nog niet. Het heeft weinig zin om nog langer te wachten, omdat het zaaitijdstip van de bieten dan erg laat wordt.” Jurrius gaat het perceel nu met zomergerst inzaaien. Van het najaar gaat de teler het zeker weer proberen, benadrukt hij.

In het najaar is de animo een stuk groter, verwacht Wim Verhage. De meeste akkerbouwers maken dan de bouwplannen voor het seizoen 2007. „De drukste tijd is in de herfst”, zo voorspelt hij. Telers kunnen dan het bietencontract en bijbehorende referentie voor 2007 aanschaffen. „Al mag de daadwerkelijke overdracht pas in 2007 plaatsvinden”, licht Verhage toe.

Overigens mag op de handelsbeurs op internet enkel maar suikerreferentie van CSM worden verhandeld. Coöperatie Cosun doet voorsnog niet mee aan de beurs. Telers die niet aan CSM Suiker leveren, kunnen wel referentie op de beurs aanschaffen. Hiervoor geldt een drempel afgesproken van minimaal 60.000 ton polsuiker. Cosun-voorman Jos van Campen heeft eerder aangegeven voorsnog vast te houden aan het koppelen van vraag en aanbod naar suikerreferentie binnen de coöperatie. „Er zijn geen gesprekken met Cosun gevoerd”, aldus Verhage. „Maar als de behoefte er is, zullen die er zeker komen.”

De bieders vragen 'pittige prijzen.'